

nos, y peligros a las animas y concientas, y bienes de nuestros subditos, y naturales, por los periuos en que a menudo inuieren en poco temor de sus animas y concientas, los legos que se obligan con iuramento, y por las fraudes, enganos, y simulaciones que en los semejantes contratos se haz en y cometen, segun la experiencia lo ha mostrado. Quam pragmaticam ipse non inuenio recopilatam in noua recopilatione l. huius Regni, sed tantum inuenio positam legem Regiam ordinamenti veteris, relata in d. l. 11. & sic hodie d. l. 1. debet defendi & validari ex rationibus supra dictis, quæ omnes licet ibi non exprimantur, habentur pro expressis, quandoquidem scimus, eis fuisse antea fundatam & roboratam.

356 Quia tñ quando aliqua lex vel dispositio vnica ratione fundari potest, illa habetur pro expressa, vt in leg. quis, & ibi gl. C. de fideic. & vt supra late dictum & cõdulum est ex doctrina Bart. in l. omnes populi, n. 25 ff. de iust. & iur. lex civilis per circuitum bene potest tollere iuramenta, prohibendo prius cõtractus certo modo fieri & inducendo simulationem & dolum in huiusmodi cõtractib. si aliter fiat, nam hoc casu certum est, quod nec ius canonicum prestat firmitatem iuramento, præcedente dolo vel simulatione, quia non adest consensus, vt in d. c. quomodo pasci, cum siml. & ita debent his rationibus & fundamentis adiuuari Cou. & alij relati per Didacum Perez in l. 9. tit. 1. l. 3. Ordin. col. 795 vers. dubitatur præterea, qui defendunt hanc legem Regiam eo solo fundamento, quo Auend. vbi supra, & ita ex superiorib. omnibus remanet resolutio vera, quod dicta lex Regia n. est iusta & seruanda, non vero ex ratione, quam assignat Auendanno, scilicet, ne defraudetur iurisdicctio Regalis, sed ex alijs rationibus supra relatis, & ita est tenendum, saluo iudicio Sanctæ matris Ecclesiæ, cui me in omnibus submitto.

355 Visto hoc, dicta lex Regia debet seruari. Secundo principaliter est aduertendum, quod eadē lex nihil detrahit nostre auct. Sacramenta puberum, cum materia, neq; in illo corrigit eam. Nam lex illa Regia tantum loquitur & procedit in casib. & cõtractibus, quibus ad sui firmitatem non requiritur iuramentum, nam in hoc casu lex illa loquitur, non vero in casibus, quib. ad firmitatem & validitatem cõtractuū requiritur iuramentum; Nā in his casibus lex illa non loquitur neq; locum sibi vendicat, vnde minores, puberes tamen, poterunt iurare suos cõtractus, & valebunt & tenebunt iurati irrevocabiliter, neq; tabelliones, qui prædictos cõtractus & iuramenta receperint & signauerint a minoribus aliquam pœnam, imo nullam incurrunt: ita inuenio tenere & intelligere expresse, & concordare nostrum textum cum dictis legibus Regijs pluribus fundamentis Didacum Perez vbi supra, col. 793, cum sequenti, post Seguram in repetitione l. prim. §. si vir, vxor, n. 138. & ibi additio ff. de acquir. possess. & Palat. Rubens in repet. capit. per vestras, §. 12. numero 30. de donation. inter virum & vxorem, & Couarr. in repet. dist. cap. quomodo pactum, §. 3. numer. 8. fol. 23. quos refert Didacus Perez vbi supra, quos etiam refert idem sequutus Antonius Padilla in l. 2. num. 31. C. de rescind. vend. dicens ita communiter acceptam esse dictam legem Regiam; & refert præterea ita tenentem Anton. Gomez in præallegato c. 14. de restitu. minor. n. 21. ad fin. & Gregor. Lopez in l. 6. tit. 4. in gloss. Por no puesta, par. 6. & Notarium Granat. in fine notarum, Additio Berna. Diaz de Lugo in regula 386. licet Arias Pinel ibidem 3. part. c. 1. nu. 12. fol. 118. teneat cõtractum. Quæ opinio & intelligentia communis ad nostrum tex. expresse hodie approbata est in pragmatica illa de Taluera, relata in d. l. 12. tit. 1. lib. 4. Noue Recopilat. & in l. 61. Delquaderno de cas alcaualas, relata in l. 6. tit. 10. li. 9. eiusdem

Recopil. itaque leges supradictæ Regiæ nihil obfunt nostre authenticæ.

Sed antequam tme expediam ab illis Regijs decisionibus aduertendum est, alio & secundo casu non loqui eas neque procedere, vt ipsæmet dicunt & disponunt scilicet: Quanto a las rentas de las Iglesias, y monasterios, y perlados, y clerigos dellas: porque en estos casos bien se permite, que interuengan iuramentos en los recaudos, y se pongan en ellos, censuras, si las partes las consentieren al tiempo que se hizieren los recaudos, ut in dicta l. vnde cõm. canetur.

Item etiam tper d. l. 11. Reg. excipiuntur alij casus, quib. potest apponi iuramentum impune, & valent iuramenta, etiam si sint adhibita à maiorib. 25. annis, scilicet, Quando vno de los contrayentes, es clerigo. Item, En los compromissos, y contratos y dotes, y arras y vendidas, y enagenamientos, y donaciones perpetuas, quod est notandum.

Alium casum tponit Auendan. in 2. par. cc. prator. c. 29. nu. 12. col. 2. ad si. fol. 249. vbi potest apponi iuramentum in scriptura publica, scilicet, in testamento, quoties est necessarium iuramentum, vt dicta in eo valeant in vim cõtractus, exemplum vide per ipsum ibi, n. 11. & 12.

Est etiam t aduertendum, quod vbiq; de facto extra casus permisos in d. l. 12. fuerint iuramentum interpositum, potest iudex secularis adiri, vt cõpellat illum, cui iuratum est, vt iuramentum relaxet, quia contra l. prohibentem fuit interpositum, vt pluribus allegatis tenet Auend. in d. c. 27. 2. p. n. 15.

Quinimo t contrahentes, quia aduersus prohibitionem dictarum legum, iurauerunt cõtractum, liberabuntur à pœna earum, si renouent huiusmodi scripturis à se celebratis, & relaxent iuramentum, vt bene probat Didac. Perez vbi supra, col. 799. in vers. utrum autem, dicens, hanc esse optimam cautelam, vt partes id faciant antequam producant scripturam in iudicio, tabellio autem non incurrit pœnam illius lex receptione sola iuramenti, sed ex signo à se facto super illo, vt probat clare d. l. 11.

Sed est talia cautela elegans, qua consultitur creditori, cui iuratum est in scriptura cõtra prohibitionē d. l. vt ea non obstante habeat & consequatur executionem ipsius, scil. quod adeat iudicem Ecclesiasticum, vt cõpellat seculares iudices ad obseruantiam cõtractuum, in quibus tale iuramentum interuenit, & sic exsequuntur tales cõtractus, vt cum Alexand. conf. 39. vol. 4. & Bal. in l. 1. in fi. C. de reb. cred. & c. tenet Auend. d. c. 27. nu. 14.

De quo ipse valde dubito. Primo, quia iudex Eccles. non debet hoc præcipere, cum, vt iam supra habemus probatum, huiusmodi lex prohibens iuramenta interponi in cõtractibus propter supra d. rationes, sit iusta & seruanda.

Secundo, quia etiam si iudex Ecclesiasticus id præciperet iudicibus secularibus, iudices seculares non tenerentur obedire in hoc, quia facerent contra dictam l. sicq; ipsa lex defraudaretur quotidie & passim, itaque sum dubius de hac cautela, submitto me tamen iudicio Ecclesiæ.

Vltimo t inuenio, quod etiam si prædicta scriptura & instrumentum iuratum exsequi non possit, attamen creditor nõ prohibetur debitum petere via ordinaria, probando debitum testibus, vt probat & tenet Did. Perez vbi supra, col. 796. vers. quid vero, pro quo allego bonam legem in argumentum in l. 1. tit. 23. lib. 4. Noue Recop. ibi. Aunque bien permitimos, & c. & cum his remanet satis expedita & clara dicta lex Regia, deueniamus ad alia, vt vltimam manum huic materiæ imponamus.

164 Postremo t in hac materia non est mittenda l. 1. tit. 17. l. b. 3. Noue Recop. quæ imponit pœnam non seruatis iuramenta apposita per se super cõtractibus: Nā inquit prædicta lex; Por quitar que algunos se atreuen en peligro de sus animas a quebrantar ligeramete los iuramentos que hazen, mandamos que qualquiera persona, o personas, de qualquiera estado, preeminencia y dignidad que sea, que quebrantaren, o no guardaren el iuramento que hizieren sobre qualquier cõtrato en que aya lugar nonerse, que per el mismo hecho pierdan, e ayá perado todos sus bienes para la nuestra camara Sed hæc lex loquitur de pœna ordinaria, nam extraordinaria frequenter perituria per humanos iudices puniuntur, secundum Cou. de pasci in 6. p. 1. §. 7. nu. 4. qui est omnino videndus in materia per totum illum §.

165 Item est t etiam aduertendum, quod præd. l. Regia prima non procedit in peierante se in lite, vt probat l. 2. in princ. tit. 11. p. 3. & ibi Greg. Lop. gl. 1. in fi. & in si. filius l. dicitur, quod periuus extra iudicium est infamis, & de peierante se in iudicio, tam de partibus principalibus, quam de testibus, videndus est omnino Auendan. late in d. c. 27. prator. 2. par. n. 16. vers. Tertia conclus. & nu. 7. & seqq. & quia ibi ipse late agit & distincte per casus procedit, ideo non repetam neque transcribam.

Sed & de intell. d. l. 1. De los periuos, latissime omnium & distinctius procedens per casus speciales, & de pœna, quæ hodie prædicatur contra periuos in cõtractu, & quæ requirantur vt dicantur & fiat periuus, videndus est omnino Auend. vbi s. a. n. 8. cum seqq. vsq; ad d. n. 17. vbi latissime & ex proposito declarat d. l. 1. De los periuos, & ideo ipse omitto. Et cum his (licet multa alia sint in materia, quæ poteram dicere, & examinare & declarare, sed quia ordinaria sunt & clara, eò omitto) remanet meo iudicio bene explicata authentica hæc Sacramenta puberum, cum principali sua materia, & redditur iudicibus & aduocatis satis vilis. Totum hoc fit ad laudem & gloriam Domini nostri Iesu Christi: & si quid boni dixerò, ipse Christus laudetur: si vero mali, attribuat mihi, & corrigant & emendent sapientiores.

SVMARIA.

- 1 Pactum de futura successione lege civili improbatum est, de iure autem canonico iuramento confirmatur.
2 Pactum seu enuntiatio hereditatis futura cum iuramento factum in fauorem fratrum vel sororum, an valeat?
3 Reuocato consensu, pacto sine renuntiationi per patrem præfesto, pactum etiam iuratum non valebit.
4 Pactum de futura successione in casu si de pacti. non firmatur iuramento.
5 Reuocato consensu super patrem præfesto pacto seu renuntiationi iurata, filia facta in fauorem fratrum, an huiusmodi filia sit exclusa a successione patris, qui reuocauit consensum.
6 Pater an possit præstare licentiam & consensum, vt filius renuntiet cum iuramento hereditati à se profectura in fauorem alterius filij, vel duorum, etiam alijs filijs præteritis, vel prætermisissis?
7 Renuntiatio sororis hereditatis paterna facta vni fratri presenti & recipienti, an omnibus alijs fratribus acquiratur vel illi tantum, cui renuntiatum est, & nu. sequenti.
8 Cautela, vt renuntiatio illi tantum acquiratur cui fit.
9 Filius, in cuius fauorem renuntiatum est ab alio fratre an ultra hoc possit per patrem meliorari in tertio & quinto bonorum.
10 Pater an possit disponere de legitima in se renuntiatam in filium, vel filios, quos voluerit ultra tertium & quin-

tum suorum bonorum, nihil relinquendo de prædicta legitima ceteris alijs filijs, quando renuntiatio facta hac facultate sibi data per filium vel filiam, qui renuntiauit? & nu. seqq.

- 11 Renuntiatione legitima per filium in partem simpliciter facta, non data dicta facultate, oronas filij habebunt e. quale in illa legitima renuntiatia, excepto in tertio & quinto illius legitima, de quo potest pater libere disponere sicut de suis bonis.
12 Renuntiatio suam legitimam in fauorem patris, vel alterius, potest et legitime apponere grauamina & fideicommissa, & c. & vti facultate concessa per leg. 27. Tauri, parentibus.
13 Renuntiatio hereditatis vel legitima facta ab eo, qui habet adscendentes vel ascendentes, an eis præiudicet?
14 Pater an possit in præiudicium ceterorum filiorum concedere filio, vel filia testam. facultatem testandi, ita vt bona sua iam quæ sita possit quibusdam ex filijs & reliquis, alijs præteritis, & an prædictum filius testans possit de licentia patris eiaē patri prædicta bona relinquere & supr. cõditione & facultate? & n. seqq.
15 Filius an possit consentire in grauamina in sua legitima appposito in præiudicium liberorum?
16 Filius an possit renuntiare suam legitimam in præiudicium creditorum, & nu. 24.
17 Omnia bona filij decedentis sine descendentes legitimis sunt legitima parentum, excepto tertio que eis necessario relinquenda est.
18 Iura & actiones inter bona connumerantur.
19 Debitor potest repudiare hereditatem sibi delatam in præiudicium creditorum.
20 Pater in vita nõ tenetur assignare neq; dare filijs suis legitimam sibi competitam post mortem ipsius patris.
21 Ius aduendi hereditatem non est in bonis nostris.
22 Non est par ratio lucra non capere, & quæ sita perdere.
23 Filius quod possit renuntiare legitimam in præiudicium creditorum.
24 Filius præteritus in testamento patris, potest id approbare, & tunc reuocare testam. in re præterito.
25 Filius, in cuius fauorem pater fecit scripturam publicam non meliorandi alios, potest consentire in melioratione aliorum fratrum factam, & renuntiare prædictæ scripturæ in præiudicium suorum filiorum.
26 Filius, tempore quo pater testatur, potest consentire se præteriri, vel exheredari.
27 L. si vnquam, C. de reuocan. donat. an habeat locum in hereditate non adita, & sic in iure querendo?
28 Differentia inter renuntiare & repudiare hereditatem.
29 Decedentibus simul patre & filio in bello, non cognito, quis prius decesserit, præsumitur patrem prius decessisse.
30 Pater potest remittere tacite vel expresse usufructum filio, etiam si alios filios habeat.
31 Filius potest consentire grauamina in sua legitima appposito, etiam si habeat filios.
32 Decedentibus debetur legitima iure nature a descendentes vero iure miserationis.
33 Maioratus potest constitui in legitima filij modo & forma hic positis.
34 Tex. in l. si. C. de pacti. procedit etiam in filijs paciscentibus inter se de hereditate patris diuidenda certo modo.
35 Procedit etiam d. l. si. in ascendentes paciscentibus suis per hereditate filij.
36 Alius casus in quo potest grauamen apponi secure in legitima filij.
37 Tertius casus, in quo potest secure apponi grauamen filio in legitima.
38 Vinculari quomodo possit legitima filij.
39 Consensus filij iube. onere vinculis & grauaminibus in legitima appositis, an noceat eius filijs.

- 41 Conser sua patris decedentis in vita filij, cui dedit licentiam ad testandum, praiudicat ceteris filijs.
- 42 Frater non admittitur contra testamentum fratris, nisi turpi persona instituta.
- 43 Mater potest approbare testamentum filij in praiudicium aliorum filiorum.
- 44 Pater an possit licentiam & consensum a se praestitum filio ad testandum reuocare, & n. seqq.
- 45 L. si. C. de pact. declaratur.
- 46 Primogenium a duobus constitutum, an possit per superstitem altero defuncto reuocari?
- 47 Iure Regio quid hodie in hoc dicendum sit?
- 48 Marito constituyente maioriam de re uxoris cum ipsius consensu & postea reuocante talem maioriam, ad quem pertineant res maiorae?
- 49 Pater quod possit reuocare consensum & licentiam a se praestitam filio ad testandum.
- 50 Praterquam si adesset iuramentum, quia tunc non possit reuocare.
- 51 Filius vel pater no potest post mortem testatoris consentire in grauamen in sua legitima, appositum in praiudicium filiorum, licet possit in praiudicium sui ipsius?
- 52 Praesentia eius, cui sit renuntiatio hereditatis, an requiratur ad validitatem ipsius renuntiationis iuratae?
- 53 Donatio gratuita an hodie iure Regio acquiratur absenti taliter, quod reuocari non possit ante acceptationem etiam?
- 54 Donatio absenti facta quotiescunque notarius nomine ipsius stipularetur & acceptaret eam, an possit reuocari ante ratihabitionem absentis?
- 55 Donatio facta cum iuramento de non reuocando eam, an possit reuocari ante acceptationem.
- 56 Per traditionem scripturae donationis, vel tit rei donatae videtur tradita possessio ipsius, & donatio erit certa, & non perturbabitur.
- 57 Donatario decedente sine acceptatione, donationis heredes ipsius an possint acceptare donationem vel eorum, si decedente donatore ante acceptationem donatarij, an donatarius possit postea acceptare donationem inuitis heredibus donatoris.
- 58 Donatarius si sit praesens tempore donationis, an requiratur acceptatio.
- 59 Quoad validitatem donationis, siue primilegi, sola scientia donatarij, sufficit, non vero, quoad irrevocabilitatem ipsius, quia ad id acceptatio quoque requiritur.
- 60 Donatio facta alicui ita, ut post certum tempus acquiratur Ecclesia, vel alteri pio loco, an possit reuocari a solo donatore, antequam ab Ecclesia, vel pio loco acceptetur, remissive.
- 61 Renuntiatio cum iuramento, de qua in hoc text. intelligitur habere locum si renuntians delata fuerit hereditas, alias secus.
- 62 Renuntiatione hereditatis materna facta cum iuramento in fauorem patris tantum, vel patris, & suorum hereditum, an hereditas praedicta post mortem patris pertineat ad filios duorum, vel trium matrimonior. vel ad eos tantum, qui fuerint ex eo matrimonio, ex quo fuit renuntians, remissive.

Textus in Capit. Quamvis pactum, de Pactis lib. 6.

Secundus casus principalis, in quo iuramentum confirmat actum, alias de se inualidum, est in cap. quamvis pactum, de pact. in 6. cuius verba sunt haec: Quamvis pactum patri factum a filia, dum nuptus tradebatur, ut dote contenta nullum ad bona paterna regressum haberet, improbet lex civilis: si tamen iuramento, non vi, nec dolo praestito firmatum fuerit, ab eadem omnino seruari debet, cum non vergat in aeterna salutis dispendium, nec redundet in alterius detrimentum.

Text. hic non eget sumario, quia breuiter seipsu summat, & materiam eius Doctores plurib. in locis declarat. Praecipue Montal. in l. si. tit. 11. lib. 1. for. verbo, Otorgare, Georgius Natta & Cou. hic super hoc text. qui longa comentaria ediderunt, & ideo ipse ne videat potius relator, quam inuictor, calammum in huius text. enucleatione non protendam, quia bene enucleatus est per supradictos. Sed quia ipse iam supra, vnu casum potissimum declarauit, in quo iuramentum confirmat actum alias nullum, & in eo posui & constitui breuem repetitionem super authentica sacramenta pueri, C. si aduersus vendit. & alius & secundus casus potissimus sit in hoc, C. quomodo pactum, in quo iuramentum etiam confirmat actum nullum & reprobatum a iure civili, ideo afsuili declarandum text. hunc, & nonnulla circa eius intellectu praefigere placuit, breuiter quidem & resolutiue, ac satis distincte, quia quotidiana & practicabilia sunt, quae in hoc capite traduntur, reliqua consulto missa faciemus, contenti breui repetitione.

Et in expositione huius capitis & materiae huc ordinem seruabo, scilicet, declarabo vnamquamque particulam eius sigillarim, & nonnullas questiones practicas annectam, vsque ad verba finalia huius text. Adest igitur hic secundus casus, in quo iuramentum robur viresque praestat actui alias inualido, imo per legem civilem reprobato, scilicet, pacto de non succedendo: Nam si illi iuramentum superaddatur, cum tamen non vis, nec dolo intercedat, seruari omnino debet huiusmodi pactum, cum non vergat in dispendium salutis aeternae.

Et primo dicitur in hoc textu: Quamvis pactum patri factum, &c. Verba haec duabus orationibus seruiunt, scilicet, quod lex civilis improbet huiusmodi pactum, & quod iure canonico per text. hunc iuramento confirmetur, si no vi, nec dolo praestitum fuerit iuramentum. Quantum ad primum, lex civilis, quae improbat hoc pactum, est lex pactum dotali, C. de collat. & l. pactum, quod dotali, C. de pactis, quarum legum rationes congerit Couarruias hic in 3. part. in princ. n. 1. Quantum ad secundum de iuramento, haec decisio noua est in sua specie, quamvis in genere possit confirmari per plura capita iuris canonici, scilicet, licet mulieres, de iur. lib. 6. & in cap. quibus cum contingat, de iureiur. in cap. & in cap. debitores, eod. tit. cum similib. cauetur, quod iuramentum, quod potest seruari sine periculo animae, est seruandum.

Sed primo circa haec verba, & particulam tex. quero de optima questione, quae multum conuenit nostrae materiae, & semper vertitur in pract. An quemadmodum huiusmodi pactum factum patri valet, ita etiam valeat, si non fiat ei, sed fratribus & sororibus renuntians: In quo vera & communis resolutio omnium est, per quam opiniones Doctorum, quae videbantur contrariae, reducuntur ad concordiam: Quod siquidem in hac renuntiatione interuenit consensus patris, in quo perseverauit vsque ad mortem, valet quidem renuntiatione: si vero non interuenit consensus patris, tunc est nullius momenti, argum. text. optimi in l. si. C. de pact. ita tenet & concludit Greg. Natta hic, n. 7. & Alex. in l. stipulatio hoc modo concepta, n. 12. ad ff. de verb. oblig. & Couar. in presenti, in 3. part. in princ. nu. & hoc modo intelligendus est Roder. Suar. in l. quoniam in prioribus, in d. limit. ad l. Regiam, n. 3. ff. de inoff. testam. qui videbatur tenere contrarium, imo quod non valet huiusmodi pactum fratribus factum, etiam cum iuramento, nam intelligitur non accedente consensu patris, secus si adit: Vnde dum text. noster inquit, patri factum, suppleendum est, idem esse si fratribus fiat cum consensu tamen patris in eo perseverantis vsque ad mortem.

Vnde inferitur, quod etiam si ipse pater semel praestiterit

sterit hunc consensum, si tamen postea reuocet huiusmodi pactum etiam iuratum non valebit, & filia, eo non obstante, poterit patri succedere: haec est vulgata doctrina Bald. in c. ad nostram, el. 1. n. 9. de iureiur. & licet Ias. in d. l. si. n. 13. C. de pact. reprobet eam, tamen opinio Bald. est verissima, communis & tenenda, vt plures referens testatur Couar. vbi supra, nu. 7. & 8. & praeter eum Ant. Gom. in l. 22. Tau. nu. 31. testatur etiam communem plures referens & pluribus modis amplians Mench. lib. 3. controuers. vsufreq. cap. 44. nu. 9. & sequent. & nouissime eam sequitur plures referens Doctor Molin. lib. 2. de Hispan. primog. cap. 3. nu. 4. pro quo meo iudicio est text. in d. l. si. C. de pact. vbi probatur, quod ad hoc, vt valeat pact. de futura successione, requiritur, quod is, de cuius hereditate agitur, consentiat, & in eodem consensu vsque ad mortem suam permanferit: alias si non permanet, nullum est pactum.

Iuncta t communi opinione gl. & Doctorum in d. l. pact. dotali, C. de collat. & in d. l. fin. & in d. l. stipulatio hoc modo concepta, quae habet, quod in casu d. l. si. etiam iuramento non firmatur pactum, & fundamentis Ias. qui tenebat contrarium, responderet & satisfaciunt bene Roder. Suar. & Ant. Gom. vbi supra.

Bene verum est, quod Couar. vbi supra, n. 8. in 4. & 5. casu fil. 110. existimant, sub dubio tamen, quod quando pactum huiusmodi fit fratribus, consentiente patre, vel quando ipsi fratres inter se paciscuntur cum consensu patris de ipsius hereditate certis portionibus diuidenda, licet ipsemet pater postea reuocet consensum suum: Attamen virtute iuramenti filia erit exclusa ab huiusmodi successione, & in secundo casu fratres tenentur stare pacioni a se inite cum consensu patris, licet sit reuocatus consensus ex eo, quod pactum hoc valuerit cum consensu patris absque iuramento, vt in d. l. si. C. de pact. vnde licet pater reuocet consensum, & sic pactum non valeat, remanet tamen iuramentum, quod aliquid debet operari, & sic ipse Couar. limitat censet doctrinam Bald. supradictam, & receptissimam & verissimam, his duobus casibus.

Sed certe miror, virum grauissimum doctissimūque quod hanc opinionem tenere tentauerit. Nam praeterquam, quod isthaec sua opinio est contra communem opin. Bald. suprad. & contra aliam etiam communem opin. cuius etiam supra meminimus, quam habet: Quod iuramentum non confirmat pactum, de quo in d. l. si. est iuramentum praeterea contra d. l. si. vbi requiritur perseverantia consensus, quia alias pactum interpositum improbum & contra bonos mores existimatur, & ideo iuramento non firmatur, & est etiam omnifundamento delictura, cum sciamus, quod quando ex natura contractus ei inest aliqua conditio, eadem etiam inest in iuramento super contractu interposito, & iuramentum non subsistit neque operatur suam firmitatem, sed fortitur naturam contractus, super quo interponitur, vt in l. si. C. de non numer. pec. quem text. in hoc considerat Bald. in c. que in Ecclesiarij, n. 52. de constit. & Ias. in l. qui pecuniam, col. pen. ff. si cert. pec. & ipsemet Couar. in loco, vbi eum reculi supra, in primo casu principali, scilicet, in repet. tex. in authent. Sacramenta, puerum, n. 26. vnde nimirum, si hoc casu iuramentum nihil operetur, & ita cum alijs Doctorib. in his proprijs terminis & casibus, tenet contrarium aduersus Couar. licet eum no referat Ant. Gom. vbi supra, & nouissime late probans tenet in hoc contra Illust. Episcopum Mench. vbi supra, n. 13. & 14. quem non legeram, nisi post primam huius operis editionem, & idem facit nouius D. Molin. vbi supra, n. 4. & est sine dubio.

Vnde inferitur, quod posse quidem patrem praestare licentiam & consensum, vt filius renuntiet cum iura-

mento hereditati a se profecture in fauorem alterius filij, vel duorum, hoc est, fratrum renuntiare volentis, etiam alijs filijs praeteritis, vel praetermissis: nec enim filius, vel filij praetermissi, vel praeteriti, habebunt ex hoc causa aut jus quereladi de de licetia & consensu patris ex eo, quod pater praestiterit d. cosesū, vt filius renuntiare in fauorem reliquorum fratru, se praeteritis, quandoquidem nullum prejudicium in hoc eis fecerit, cum pater ipse nihil haberet in legitima sibi renuntians, neque aliquid ex ea poterat sibi acquirere, vt in eo omnes filij haberent partem, sed tantum habet & debet praestare consensu & licentiam ad validitatem pacti & renuntiationis, quia legitima, quae renuntiatum cum consensu patris, est propria ipsius filij sibi competitura in bonis patris post ipsius patris obitu, & etiam si pater non praestaret praed. licentiam & consensum, & sic renuntiatio fieri non posset, & facta esset nulla, adhuc patris nihil remaneret neque acquireretur ex legitima sui filij volentis renuntiare, vel renuntians, na est propria filij, & licet viuente eius patre de ea non possit disponere absque ipsius consensu, tamen post eius mortem libere poterit disponere in quemcumque velit: Vnde pater praestando consensum & licentiam filio vel filiae, vt renuntiet suam legitimum, sibi competituram in bonis ipsius in quendam, vel quosdam alios ex filijs, non facit injuriam alijs filijs, cum imo legitima ex bonis patris sit quasi debita filio in vita patris, iuxta gl. communiter approbatam in l. 3. C. de iur. & fact. ignor. & ipse filius reputetur quasi dominus patre viuente in bonis ipsius, vt late diximus in repetitione 3. sui, Inst. de hered. quali. & differ. in 1. ampliat.

Sed contra hanc opinionem & illationem obest doctrina Bald. in l. pactum dotali, C. de collat. in 8. q. n. 6. vbi inquit, quod si soror renuntiauit hereditati paternae vni fratri praesenti & recipienti intellige, scilicet cum consensu patris] acquiritur non solum illi fratri, in cuius tantum fauorem est renuntiatum, sed etiam alijs omnib. fratribus ipsius, & ibi refert Dyn. ita consuluisse, & eum sequutum Ioan. Andr. in addit. ad Specul. in tit. de testib. §. 1. in addit. que incipit, de praecedentis, in fine illius additionis, sequitur etiam Roder. Suar. in repet. l. quoniam in prioribus, C. de inoff. testam. in 4. limit. l. Regia, nu. 3. ff. 149. & seq. ea ratione, quia quoties vnus ex his, quibus successio defertur, vel per mediam personam alterius per repudiationem excluditur a iure petendi, eius portio defertur alijs iure accrescendi, aliquando volentibus, & aliquando inuitis, vt in l. 3. §. vt bonorum, cum trib. legib. sequentibus, ff. de acquir. hered. & in l. vnic. C. quando non pet. part. & in l. vnic. §. his ita, C. de caduc. tollend. vnde ita videbatur dicendum in nostro casu, & suprad. opinionem Bald. tenet etiam plures allegans Boer. decis. 84. n. 3.

Sed non obstat haec opinio & doctrina supradicta meae supradict. sententiae, quia fundamentum Roder. Suar. clare loquitur & procedit, quando repudiatio vel renuntiatio nulli fit, sed tantum simpliciter fit, non explicito nec declarato cui fiat, quia hoc casu merito, quod omnibus fratribus accrescat: ar vero quoties renuntiatio fit, fauore vnus, vel duorum fratrum, pluriumve cum consensu patris, iam isthaec ratio & fundamentum cessat, quia renuntians, expresse voluit illi, vel illis tantum acquiri, non vero omnibus quia si aliud vellent, expresse repudiando, vel renuntians simpliciter, vel expresse in fauore omnium: Vnde cum hoc non fecerit, sed imo in fauorem vnus, vel duoru renuntiauerit, si haec renuntiatio extenderetur in fauorem ceterorum fratrum, quib. non est renuntiatum, esset contra voluntatem renuntians, & jus accrescendi procedit ex tacita quadam defuncti voluntate, & non con-